

**Bryssel den 19 september 2025
(OR. en)**

12743/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0291 (NLE)**

**SOC 604
GENDER 170
ANTIDISCRIM 80
EMPL 401
TELECOM 296
CYBER 242
DATAPROTECT 208
DIGIT 170
FREMP 230**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	19 september 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar om utkastet till rekommendation från Europarådets ministerkommitté om jämlighet och artificiell intelligens

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 518 final.

Bilaga: COM(2025) 518 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.9.2025
COM(2025) 518 final

2025/0291 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar om utkastet till
rekommendation från Europarådets ministerkommitté om jämlikhet och artificiell
intelligens**

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i Europarådets ministerkommitté (*ministerkommittén*) vad gäller det planerade antagandet av Europarådets rekommendation om jämlikhet och artificiell intelligens (*rekommendationen*). Rekommendationen har utarbetats av expertkommittén för artificiell intelligens, jämlikhet och diskriminering (GEC/ADI-AI) och förväntas godkännas vid den gemensamma plenarsessionen i jämställdhetskommisionen (GEC) och styrkommittén för antidiskriminering, mångfald och inkludering (CDADI) vid dess möte den 18–20 november 2025 i syfte att lägga fram den för ministerkommittén för antagande i slutet av 2025.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Europarådets ministerkommitté

Ministerkommittén är Europarådets beslutsfattande organ, och består av utrikesministrar eller ständiga representanter i Strasbourg från Europarådets 46 medlemsstater. Ministerkommitténs roll och uppgifter beskrivs i kapitel IV i Europarådets stadga (*stadgan*). Enligt artikel 14 i stadgan har varje medlem i Europarådet rätt till en företrädare i ministerkommittén, och varje företrädare har en röst. Alla EU-medlemsstater är medlemmar i Europarådet och således representerade i ministerkommittén. EU har observatörsstatus utan rösträtt.

2.2. Expertkommittén för artificiell intelligens, jämlikhet och diskriminering

GEC/ADI-AI är en gemensam underkommitté till GEC och CDADI, som fått i uppdrag av ministerkommittén att utarbeta en rekommendation om effekterna av system för artificiell intelligens, deras potential att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och de risker de kan orsaka i samband med icke-diskriminering, senast till slutet av 2025.

GEC/ADI-AI består av åtta företrädare för Europarådets medlemsstater, fyra för GEC och fyra för CDADI samt sex oberoende experter med etablerad sakkunskap om artificiell intelligens, mänskliga rättigheter, jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och icke-diskriminering. Varje ledamot i GEC/ADI-AI har en röst. EU deltar utan rösträtt.

GEC och CDADI består var och en av företrädare för Europarådets 46 medlemsstater, som var och en har en röst. I deras plenarsessioner deltar dessutom företrädare för olika organ inom Europarådet, mellanstatliga organisationer, företrädare för stater med observatörsstatus samt icke-statliga organisationer och specialiserade institutioner. Företrädare för Europeiska unionen deltar ibland i plenarsessionerna, utan rösträtt.

2.3. Europarådets ramkonvention om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen

Den 17 maj 2024 antog ministerkommittén Europarådets ramkonvention om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen (*ramkonventionen*), ett rättsligt bindande fördrag med målet att säkerställa att verksamheter under AI-systems livscykel är fullt förenliga med mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen, samtidigt som de främjar tekniska framsteg och innovation.

Ramkonventionen omfattar AI-system som potentiellt inkräktar på de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen. Principerna och skyldigheterna i ramkonventionen kommer att gälla för verksamheter under AI-systems livscykel som utförs av myndigheter

eller privata aktörer som agerar på deras vägnar. Parter i konventionen är också skyldiga att hantera risker och konsekvenser som följer av privata aktörers verksamheter under AI-systems livscykel på ett sätt som stämmer överens med konventionens mål och syfte, men de kan välja om de vill tillämpa skyldigheterna i konventionen eller vidta andra lämpliga åtgärder. Konventionen innehåller en rad ytterligare allmänna skyldigheter och grundläggande principer som rör skydd av människans värdighet och individens självbestämmande samt främjande av jämlikhet och icke-diskriminering. Vidare fordrar den respekt för integritet och skydd av personuppgifter, tillsammans med transparens och tillsyn för att säkerställa ansvarsskyldighet och ansvar. En princip ägnas också åt säker innovation och säkra experiment i kontrollerade miljöer.

Konventionen innehåller också en uppsättning åtgärder som syftar till att säkerställa att tillgängliga och effektiva rättsmedel finns att tillgå vid kränkningar av de mänskliga rättigheterna till följd av verksamheter under AI-systems livscykel. Den innehåller också verkningsfulla rättssäkerhetsgarantier och skyddsåtgärder för personer vars rättigheter har påverkats väsentligen av användningen av AI-system. Enskilda bör dessutom informeras om att de interagerar med ett AI-system och inte med en människa.

Konventionen innehåller vidare åtgärder för bedömning och begränsning av risker och negativa konsekvenser vilka ska genomföras regelbundet för att identifiera faktiska och potentiella konsekvenser för de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen och vidta lämpliga förebyggande och begränsande åtgärder.

Slutligen anges i konventionen att dess parter bör bedöma behovet av förbud eller moratorier för vissa tillämpningar av AI-system som anses oförenliga med respekten för de mänskliga rättigheterna, demokratins funktion eller rättsstatsprincipen.

Varje part i konventionen bör på inhemsk nivå inrätta eller utse en eller flera effektiva mekanismer för att övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i konventionen, så som de givits verkan av parterna.

Unionen undertecknade konventionen den 5 september 2024 efter antagandet av rådets beslut (EU) 2024/2218 av den 28 augusti 2024 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, av ramkonventionen. Konventionen har även undertecknats av Amerikas förenta stater, Andorra, Förenade kungariket, Georgien, Island, Israel, Japan, Kanada, Liechtenstein, Moldavien, Montenegro, Norge, San Marino, Schweiz och Ukraina.

Den 3 juni 2025 antog kommissionen ett förslag till rådets beslut om att inleda processen för ingående av ramkonventionen på unionens vägnar i enlighet med de villkor som anges i rådets beslut (EU) 2024/2218.

Inom unionen ska ramkonventionen uteslutande genomföras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 om harmoniserade regler för artificiell intelligens (förordning om artificiell intelligens)¹ (*AI-förordningen*) och i tillämpliga fall andra relevanta delar av unionens regelverk². AI-förordningen innehåller omfattande bestämmelser om

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens).

² I synnerhet de två direktiven om standarder för likabehandlingsorgan, rådets direktiv (EU) 2024/1499 av den 7 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av personer oavsett ras eller etniskt ursprung, likabehandling i fråga om anställning och yrke oavsett personers religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuella läggning, likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet och tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster och om

artificiell intelligens som syftar till att främja innovation och användning av tillförlitlig artificiell intelligens, samtidigt som hälsa, säkerhet och grundläggande rättigheter enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) skyddas, inbegripet rätten till icke-diskriminering och jämställdhet. AI-förordningen innehåller harmoniserade regler, i allmänhet baserade på fullständig harmonisering, som reglerar utsläppande på marknaden, ibruktagande och användning av AI-system i unionen. De reglerna är direkt tillämpliga i medlemsstaterna, såvida inget annat uttryckligen anges i den förordningen.

2.4. Europarådets planerade rekommendation om jämlikhet och artificiell intelligens

Rekommendationen fokuserar på AI:s potential att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och de risker AI kan medföra när det gäller icke-diskriminering. Rekommendationen syftar till att komplettera den allmänna ram som fastställs i ramkonventionen när det gäller principen om jämlikhet i fråga om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen (CETS nr 225) och som utvecklas i nära samarbete med kommittén för artificiell intelligens (CAI).

Rekommendationen bygger på den studie om effekterna av system för artificiell intelligens, deras potential att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet och de risker de kan orsaka i samband med icke-diskriminering, som GEC och CDADI ställde sig bakom 2023³. I studien identifierades fyra kompletterande vägar för lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder för att säkerställa en robust människorättsbaserad strategi för artificiell intelligens, nämligen 1) förebyggande, transparens och ansvarsskyldighet, 2) tillgång till rättvisa och mekanismer för rättslig prövning, 3) mångfald, inkludering, representation och deltagande, och 4) demokratiskt deltagande, medvetandehöjande åtgärder och kapacitetsuppbyggnad.

För att samla in synpunkter från berörda parter och den intresserade allmänheten genomförde Europarådet ett offentligt samråd om utkastet till rekommendation från den 10 mars 2025 till den 28 april 2025.

Utkastet till rekommendation diskuterades vid GEC/ADI-AI-mötena den 25–26 september 2024 och den 26–27 februari 2025. Ett sista möte i expertgruppen kommer att äga rum den 7–9 oktober 2025 för att färdigställa utkastet till rekommendation. Inför det mötet skickades en femte reviderad version av rekommendationen ut i slutet av juli (referens GEC/ADI-AI (2024) 7rev5).

Utkastet till rekommendation diskuterades också vid möten i GEC och CDADI i november 2024 och planeras godkännas vid en gemensam plenarsession för GEC och CDADI den 18–20 november 2025 för att läggas fram för ministerkommittén. Ministerkommittén planerar att formellt anta rekommendationen senast våren 2026.

Syftet med den planerade rekommendationen är att hjälpa medlemsstaterna att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och att förebygga och bekämpa alla former av

ändring av direktiven 2000/43/EG och 2004/113/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1500 av den 14 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av och lika möjligheter för kvinnor och män i fråga om anställning och yrke och om ändring av direktiv 2006/54/EG och 2010/41/EU.

³ Mötesrapport från det sjunde plenarmötet i styrkommittén för antidiskriminering, mångfald och inkludering (CDADI), 27–29 juni 2023, CDADI (2023)13, <https://rm.coe.int/7th-plenary-meeting-27-29-june-2023-report/488010b9d5>.

diskriminering, i all deras verksamhet och i all verksamhet som bedrivs av aktörer inom den offentliga och den privata sektorn under AI-systems livscykel.

Rekommendationen kommer inte skapa rättsligt bindande effekter och skyldigheter och kommer att baseras på en frivillig tillämpning från Europarådets medlemsstaters sida. I enlighet med artikel 15 b i stadgan får dock ministerkommittén begära att medlemsregeringarna informerar den om de åtgärder som de vidtar med avseende på rekommendationer.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Det föreslås att unionens ståndpunkt bör vara att samtycka till att utkastet till rekommendation antas av ministerkommittén, förutsatt att överensstämmelse med unionens regelverk, särskilt AI-förordningen, och samstämmighet med Europarådets ramkonvention säkerställs. Det nuvarande utkastet till rekommendation (rev5 från juli 2025) är ännu inte helt överensstämmande.

Mer specifikt bör unionen samtycka till antagandet av utkastet till rekommendation under förutsättning att rekommendationen uppfyller följande krav:

1. Åtgärder som rör aktörer under AI-systems livscykel överskrider inte de skyldigheter som fastställs i AI-förordningen, som generellt harmoniserar reglerna för AI i unionen fullt ut, inbegripet på jämlikhetsområdet.

Rekommendationen bör i synnerhet möjliggöra tillräcklig flexibilitet i genomförandet av AI-förordningen (i linje med ramkonventionens tillvägagångssätt), vilket skulle kräva lämpliga ändringar av hänvisningarna till behovet av att vidta effektiva åtgärder i punkterna 7, 9, 10 och 36 i utkastet till rekommendation.

- De åtgärder som föreslås i punkterna 9, 10.1 och 18.2 i utkastet till rekommendation bör ändras på lämpligt sätt för att undvika att rekommendera införandet av ytterligare positiva skyldigheter när det gäller främjande av jämlikhet för leverantörer och tillhandahållare av AI-system.
 - Bestämmelserna i punkt 5.1 i utkastet till rekommendation bör anpassas på lämpligt sätt för att undvika en öppen begränsning av användningen av AI som är oförenlig med EU:s strategi för AI-reglering och EU:s innovationspolitik.
2. Formuleringen av åtgärderna och standarderna i rekommendationen förtydligas i texten för att säkerställa överensstämmelse och interoperabilitet med unionens rättsliga ram, både terminologiskt och innehållsmässigt.
 - I synnerhet bör lämpliga justeringar göras i punkt 18 av hänvisningarna till enhetliga standarder för att säkerställa tillräcklig flexibilitet i genomförandet och av hänvisningarna till biaser för att säkerställa att åtgärderna förblir proportionella och inriktade på skador.
 3. Skyddsåtgärder som rör mänsklig granskning och förfaranden för överklagande (i punkt 16a) anpassas på lämpligt sätt i överensstämmelse med både AI-förordningen och ramkonventionen, för att därigenom säkerställa samstämmighet mellan de två instrumenten samtidigt som man undviker införandet av AI-specifika skyldigheter

för leverantörer eller tillhandahållare av AI-system som inte återfinns i unionens regelverk⁴.

4. Omfattningen av de sektorer som förtecknas i slutet av punkt 36 i utkastet till rekommendation som krävande särskild uppmärksamhet ändras för att säkerställa att det överensstämmer med och inte går utöver de högriskområden som definieras i AI-förordningen (bilagorna I och III), för att därigenom undvika att inkludera sektorer som inte förtecknas där, eller alternativt omformulera sådana hänvisningar när det gäller övervakningsåtgärder eller andra tillräckligt flexibla tillvägagångssätt⁵.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Artikel 218.9 i EUF-fördraget är tillämplig oberoende av om unionen är medlem i organet eller part i avtalet⁶.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”⁷.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Såsom anges i avsnitt 2 ska rekommendationen antas av ministerkommittén, som är ett organ som inrättats genom ett internationellt avtal och som kan ha rättslig verkan genom att påverka hur AI-förordningen genomförs och tillämpas.

Närmare bestämt anges det uttryckligen i vissa bestämmelser i AI-förordningen att befintliga internationella strategier och internationella standarder bör beaktas vid genomförandet av AI-förordningen. I artikel 40.3 i AI-förordningen föreskrivs till exempel att deltagarna i standardiseringsprocessen måste ta hänsyn till ”befintliga internationella standarder på AI-området som är förenliga med unionens värden, grundläggande rättigheter och intressen”. Rekommendationen kommer att innehålla vägledning om främjande av jämlikhet under AI-systems livscykel, som kan komma att utgöra ett av de riktmärken mot vilka harmoniserade standarder bedöms. Samtidigt kräver artikel 56.1 i AI-förordningen att AI-byrån beaktar internationella strategier när den underlättar utarbetandet av förfarandekoder på unionsnivå. Den första förfarandekoden för AI-modeller för allmänna ändamål har redan färdigställts och bedömts av kommissionen som lämplig för att leverantörer av AI-modeller för allmänna ändamål ska kunna visa att de uppfyller de relevanta skyldigheterna i AI-förordningen.

⁴ Se version med referens GEC/ADI-AI (2024) 7rev5.

⁵ Se version med referens GEC/ADI-AI (2024) 7rev5.

⁶ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

⁷ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

I enlighet med artikel 56.6 första stycket i AI-förordningen ska AI-byrån och styrelsen regelbundet övervaka och utvärdera hur deltagarna uppnår förfarandekodernas mål och hur de bidrar till en korrekt tillämpning av denna förordning.

Vid den planerade tidpunkten för antagandet av rekommendationen kommer arbetet med de harmoniserade standarderna att ha gått framåt och AI-förordningens förfarandekod för AI-modeller för allmänna ändamål har redan slutförts. Rekommendationen kan vara relevant för framtida uppdateringar av förfarandekoden och standarderna.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det angivna målet för den planerade rekommendationen är att hjälpa medlemsstaterna i deras åtgärder för att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och att förebygga och bekämpa alla former av diskriminering, i all deras verksamhet och i all verksamhet som bedrivs av aktörer inom den offentliga och den privata sektorn under AI-systems livscykel.

Detta ligger i linje med AI-förordningens syfte, vilket är ”att förbättra den inre marknadens funktion genom att fastställa en enhetlig rättslig ram för i synnerhet utveckling, utsläppande på marknaden, ibruktagande och användning av system för artificiell intelligens i unionen i enlighet med unionens värden, främja användningen av människocentrerad och tillförlitlig artificiell intelligens och samtidigt säkerställa en hög skyddsnivå för hälsa, säkerhet och grundläggande rättigheter såsom fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, inbegripet demokrati, rättsstatens principer och miljöskydd, skydda mot skadliga effekter av AI-system i unionen, och stödja innovation”.

Rekommendationen överlappar framför allt AI-förordningen, särskilt vad gäller följande:

- Rekommendationen syftar till att bekämpa ojämlikhet som härrör från AI, vilket liknar målet för AI-förordningen, dvs. att säkerställa en hög skyddsnivå för de grundläggande rättigheter som fastställs i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inbegripet rätten till jämlikhet och icke-diskriminering, mot AI-systemens skadliga effekter i unionen.
- Det personella och materiella tillämpningsområde för vilket AI-förordningen och (åtgärderna i) rekommendationen är avsedd att tillämpas är i stort sett detsamma, dvs. offentliga och privata aktörer som utvecklar eller tillhandahåller AI och verksamheter under AI-systems livscykel.

- En liknande graderad och differentierad strategi för AI-system tillämpas både i AI-förordningen och i rekommendationen, i linje med ramkonventionen om AI.
- I rekommendationen fastställs krav om transparens och (mänsklig) tillsyn för identifiering, förebyggande och bekämpning av diskriminering till följd av verksamheter under AI-systems livscykel som liknar dem som fastställs i AI-förordningen, särskilt i artiklarna 13, 14, 49, 50 och 86.
- Rekommendationens krav på att identifiera, utvärdera, minska och övervaka diskrimineringsrisker liknar kraven och skyldigheterna i AI-förordningen för leverantörer eller tillhandahållare av AI-system med hög risk, särskilt i artiklarna 9, 10, 17, 26 och 27. Bestämmelser avseende standarder ingår också i rekommendationen, och liknar dem som rör harmoniserade unionsstandarder i artiklarna 40–49.
- Rekommendationen innehåller åtgärder avseende dokumentation, rättssäkerhetsgarantier och rättsmedel som liknar dem i AI-förordningen, särskilt i artiklarna 11, 12, 26, 53, 85 och 86.
- Rekommendationen identifierar målsektorer för att integrera jämlikhet och kräver åtgärder där riskerna för diskriminering är särskilt akuta som delvis överlappar med klassificeringen av hög risk i AI-förordningen (artikel 6 och bilagorna I och III).

Rekommendationen omfattar också element som är gemensamma för unionens regelverk om icke-diskriminering och jämlikhet. Detta gäller särskilt direktiven om likabehandlingsorgan, som antagits på grundval av artiklarna 19 och 157 i EUF-fördraget⁸. De relevanta elementen av rekommendationen är bland annat följande:

- Krav på att medlemsstaterna ska förse likabehandlingsorgan med tillräckliga ekonomiska, mänskliga och tekniska resurser och samarbeta med dem vid utarbetandet av lämplig lagstiftning, politik och administrativa, rättsliga eller andra ramar (relevant för artiklarna 3 och 4 i direktiven).
- Transparens- och tillsyns krav, som gör det möjligt för likabehandlingsorgan att granska om diskriminering har förekommit och bedöma om det krävs ett moratorium eller ett förbud för sådana AI-system (relevant för artiklarna 8 och 9 i direktiven).
- Krav på att stödja eller hjälpa personer som har utsatts för AI-baserad diskriminering att hävda sina rättigheter, bland annat genom att lämna yttranden till domstolen (relevant för artiklarna 6, 7, 8, 9, 10 och 11 i direktiven).

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1500 av den 14 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av och lika möjligheter för kvinnor och män i fråga om anställning och yrke och om ändring av direktiv 2006/54/EG och 2010/41/EU (EUT L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>); rådets direktiv (EU) 2024/1499 av den 7 maj 2024 om standarder för likabehandlingsorgan på området likabehandling av personer oavsett ras eller etniskt ursprung, likabehandling i fråga om anställning och yrke oavsett personers religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuella läggning, likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet och tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster och om ändring av direktiven 2000/43/EG och 2004/113/EG (EUT L, 2024/1499, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

Rekommendationen syftar till att främja jämlikhet och förebygga diskriminering, men innehåller främst lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder som riktar sig till aktörer under AI-systems livscykel (se punkt 2 i rekommendationen). Mer specifikt innehåller den rekommendationer om konsekvensbedömningar avseende jämlikhet, certifiering, transparens, övervakning och tillsyn av AI-system, såsom förklaras ovan.

Inom unionen kommer den dominerande delen av rekommendationen inte att genomföras genom övergripande jämlikhetslagstiftning som är tillämplig på alla ekonomiska aktörer, såsom lagstiftningen om likabehandlingsorgan, utan genom lagstiftning som särskilt riktar sig till operatörer som levererar och tillhandahåller AI-system, särskilt AI-förordningen och/eller dess genomförandeåtgärder. I motiveringen erkänns det i själva verket uttryckligen att AI-förordningen redan genomför (en del av) rekommendationerna (se punkt 11 i motiveringen).

Av detta följer att rekommendationens tyngdpunkt faller inom det område som omfattas av AI-förordningen. Den materiella rättsliga grunden för den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar om dessa element av rekommendationen bör därför vara artikel 114 i EUF-fördraget, som är den primära rättsliga grunden för AI-förordningen.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 114 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 114 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar om utkastet till rekommendation från Europarådets ministerkommitté om jämlikhet och artificiell intelligens

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Europarådet har som mål att anta en rekommendation (*rekommendationen*) för att ta itu med effekterna av system för artificiell intelligens (AI), deras potential att främja jämlikhet, inbegripet jämställdhet, och de risker de kan orsaka i samband med icke-diskriminering. Rekommendationen ska antas av Europarådets jämställdhetskommision (GEC) och styrkommittén för antidiskriminering, mångfald och inkludering (CDADI) under deras gemensamma plenarsession den 18–20 november 2025 och formellt godkännas av Europarådets ministerkommitté.
- (2) Rekommendationen syftar till att komplettera Europarådets ramkonvention om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen (*ramkonventionen*), som undertecknades av unionen i enlighet med rådets beslut (EU) 2024/2218, med avseende på principen om jämlikhet, genom att utfärda detaljerade, jämlikhetsspecifika rekommendationer till medlemsstaterna.
- (3) Ramkonventionen fastställer allmänna principer och skyldigheter som parterna i ramkonventionen bör iaktta för att säkerställa skyddet av de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen i samband med verksamheter under AI-systems livscykel. Kommissionen har föreslagit att unionen ingår ramkonventionen⁹. Rådets beslut om ingående av ramkonventionen är under antagande av rådet.
- (4) Den 13 juni 2024 antog Europaparlamentet och rådet, på grundval av artiklarna 16 och 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), förordning (EU) 2024/1689¹⁰, (*AI-förordningen*), som innehåller harmoniserade regler, i allmänhet baserade på fullständig harmonisering, för utsläppande på marknaden,

⁹ Förslag till RÅDETS BESLUT om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av Europarådets ramkonvention om artificiell intelligens och mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer (COM(2025) 265 final).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens) (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024).

ibruktagande och användning av AI-system i unionen. De reglerna är direkt tillämpliga i medlemsstaterna, såvida inget annat uttryckligen anges.

- (5) I unionen sker genomförandet av konventionen uteslutande genom AI-förordningen och i tillämpliga fall andra relevanta delar av unionens regelverk.
- (6) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar när det gäller rekommendationen vid den gemensamma plenarsessionen för GEC och CDADI samt i ministerkommittén, eftersom rekommendationen, även om den inte är bindande, på ett avgörande sätt kommer att kunna påverka innehållet i unionsrätten, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 om harmoniserade regler för artificiell intelligens.
- (7) Rekommendationens personella och materiella tillämpningsområde sammanfaller i stor utsträckning med förordning (EU) 2024/1689, som innehåller regler för AI som i allmänhet bygger på fullständig harmonisering inom unionen.
- (8) Antagandet av rekommendationen kan påverka befintliga och förutsebara framtida gemensamma unionsregler eller ändra deras tillämpningsområde i den mening som avses i artikel 3.2 i EUF-fördraget. Unionen har därför exklusiv extern befogenhet att inta en ståndpunkt på unionens vägnar när det gäller antagandet av rekommendationen.
- (9) Unionen bör säkerställa att rekommendationen är förenlig med unionsrätten och, när det gäller alla aspekter som är harmoniserade på unionsnivå, kan genomföras i unionens rättsordning genom unionens befintliga regelverk, särskilt förordning (EU) 2024/1689 och direktiven (EU) 2024/1499 och (EU) 2024/1500. För särskilda rekommendationer som rör utveckling och användning av AI-system som är fullt harmoniserade i unionen bör unionen sträva efter att säkerställa att rekommendationen är förenlig med bestämmelserna i AI-förordningen och principerna i Europarådets ramkonvention om AI.
- (10) Under förutsättning att dessa villkor är uppfyllda kan rekommendationen godkännas på unionens vägnar vid den gemensamma plenarsessionen för GEC och CDADI som kommer att äga rum den 18–20 november 2025 och vid ett senare möte i ministerkommittén.
- (11) Unionen är inte medlem i Europarådet men alla dess medlemsstater är det, och unionens ståndpunkt ska därför uttryckas av dess medlemsstater som agerar samfällt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid den gemensamma plenarsessionen för GEC och CDADI samt vid ministerkommitténs möte ska vara att inte invända mot antagandet av rekommendationen om AI och jämlikhet, förutsatt att följande villkor beaktas:

1. Åtgärder som rör aktörer under AI-systems livscykel överskrider inte de skyldigheter som fastställs i AI-förordningen, som generellt harmoniserar reglerna för AI i unionen fullt ut, inbegripet på jämlikhetsområdet. Särskilt bör rekommendationen möjliggöra tillräcklig flexibilitet i genomförandet, i linje med ramkonventionens tillvägagångssätt. Den bör också undvika att rekommendera införandet av ytterligare positiva skyldigheter när det gäller främjande av jämlikhet för leverantörer och

tillhandahållare av AI-system samt åläggandet av en öppen begränsning för användningen av AI.

2. Formuleringen av åtgärderna och standarderna i rekommendationen måste säkerställa överensstämmelse och interoperabilitet med unionens rättsliga ram, både terminologiskt och innehållsmässigt.
3. Skyddsåtgärder som rör mänsklig granskning och förfaranden för överklagande måste vara i överensstämmelse med både AI-förordningen och ramkonventionen, och därigenom säkerställa samstämmighet mellan de två instrumenten samtidigt som man undviker införandet av AI-specifika skyldigheter för leverantörer eller tillhandahållare av AI-system som inte återfinns i unionens regelverk.
4. Omfattningen av sektorer som enligt rekommendationen kräver särskild uppmärksamhet bör säkerställa överensstämmelse med och inte gå utöver de högriskområden som definieras i AI-förordningen (bilagorna I och III). Alternativt bör rekommendationen på lämpligt sätt skilja mellan behandlingen av sektorerna när det gäller övervakningsåtgärder eller andra tillräckligt flexibla tillvägagångssätt.

Artikel 2

Den ståndpunkt som avses i artikel 1 ska uttryckas av de medlemsstater i unionen som är medlemmar i Europarådet och som agerar samfällt.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*